

Plegers van huiselijk geweld ondersteunen met “De pleger in ons”

Hulp en ondersteuning aan plegers van geweld ligt ook voor professionals niet direct voor de hand. Toch kan het een belangrijk middel zijn om geweld te stoppen en de pleger – die vaak ook slachtoffer is geweest – te helpen. In het project ‘De pleger in ons’, dat gaat over de aanpak en preventie van huiselijk geweld, worden ervaringswerkers ingezet. ‘Je voelt als pleger ook de angst, de veroordeling en het wantrouwen.

Om huiselijk geweld te stoppen is het nodig om het geweld te doorbreken, maar ook om ‘de andere kant van het verhaal’, namelijk de kant van de pleger, te horen en te begrijpen. Vanuit dat streven om laagdrempelig contact te maken met plegers van huiselijk geweld is eind 2019 het project “De pleger in ons” begonnen. Ervaringswerkers, die zelf slachtoffer of pleger waren, worden ingezet om de brug naar plegers te leggen. ‘We vertellen ons eigen verhaal en wat ons herstel ons heeft gebracht.’

Ervaringswerker

‘Ik ben acht jaar geleden begonnen met de aanpak van mijn eigen ervaringen. Als kind ben ik met huiselijk geweld opgegroeid’, zegt Moraad, 48 jaar. Hij is een van de vier ervaringswerkers in het project “De pleger in ons” van Moviera, organisatie voor de aanpak van huiselijk geweld en opvang van slachtoffers. De naam van het project duidt op de woede die in iedereen zit en soms uit de hand kan lopen. Het project kent verschillende onderdelen, waaronder een supportgroep voor plegers en workshops. Ook aan professionals geven de ervaringswerkers workshops en zijn zij bereikbaar voor ondersteuning bij lastige casussen of vragen. Daar kunnen dan weer individuele gesprekken tussen de cliënt en de ervaringswerker uit voortvloeien.

Rol slachtoffer

Huiselijk geweld, zegt projectleider Claire Lovell, is nooit een zwart-wit verhaal. Het komt vaak voort uit het verleden van plegers en slachtoffers. En bovendien is de dynamiek van het geweld complex, slachtoffers kunnen daar zelf ook een rol hebben in het geweld.

Claire Lovell over het project: “De pleger in ons”:

In de praktijk zien we dat in veel situaties van huiselijk geweld de persoon die slachtoffer is van het geweld of agressie na een escalatie vaak direct hulp aangeboden krijgt. Wanneer er vanuit het strafrecht of vanuit de psychiatrie geen aanleiding is voor een traject met de ander – de pleger – duurt het lang voordat ook de ‘pleger’ hulp kan krijgen, als dat al gebeurt. Voor een echte verandering in de situatie en voor duurzame veiligheid moeten ook aan de ‘pleger’-kant stappen gezet worden.

De pleger in ons is een project dat eind 2019 is gestart om dit gat in de hulpverlening te dichten met de inzet van ervaringsdeskundigheid. Ervaringswerkers zijn medewerkers met persoonlijke ervaringskennis met huiselijk geweld. Moviera ziet ervaringsdeskundigheid als het vermogen om op grond van eigen herstellervaring anderen te begeleiden bij hun herstel. De eigen ervaringen zijn aangevuld met kennis uit opleiding, praktijk en theorie.

Stempel

Het is lastig voor professionals om contact te krijgen met plegers van geweld. ‘Omdat de slachtoffers meestal al in de hulpverlening en/of in de opvang zitten, kan de pleger dat zien als

dat de hulpverlening aan de kant van het slachtoffer staat', zegt projectleider Lovell. 'De aanduiding "pleger" is al een stempel die ervoor zorgt dat deze mensen, die ook gehoord willen worden, zich veroordeeld voelen en wantrouwend zijn tegenover hulpverlening', zegt ervaringswerker Moraad. 'Een man die geweld heeft gepleegd is vaak maandenlang in onwetendheid over waar vrouw en kinderen zijn. Dat brengt boosheid, maar ook gevoelens van angst, onzekerheid en onrechtvaardigheid met zich mee.'

Onzeker

Moraad weet waarover hij spreekt, hij heeft als kind in drie verschillende Blijf-van-mijn-lijfhuizen gezeten. 'Het leek alsof we voortdurend op de vlucht waren voor de toorn van mijn vader. Mijn moeder keerde ook weer terug en gaf mijn vader weer een kans. Ik kan me de boosheid van mijn vader van zijn kant achteraf wel voorstellen. Hij was alleen, onzeker en voelde zich onrechtvaardig behandeld.'

Blinde vlek

Kan een pleger zijn eigen gedrag niet erkennen als fout handelen? 'Vaak wordt een pleger alleen op dat aspect, het foute gedrag, aangesproken', zegt projectleider Claire Lovell. 'De pleger weet vaak wel dat zijn gedrag niet goed is, maar het gebeurt tóch. Die dynamiek wil je doorbreken. Dan moet je meer doen dan alleen het gebeurde veroordelen.' 'Soms hebben plegers helemaal niet door wat er is gebeurd', vertelt ervaringswerker Moraad. 'Een van mijn cliënten vertelde mij dat hij toentertijd niet zag wat hij fout deed.'

Brugfunctie

Ervaringswerkers hebben een duidelijke brugfunctie om het contact te leggen voor de ondersteuning van plegers van geweld. Het gaat om laagdrempelige en vrijwillige ondersteuning voor plegers, vertelt projectleider Claire Lovell. 'De ervaringswerkers vertellen hun eigen verhaal, over wat hulpverlening en herstel hen heeft opgeleverd. Daarnaast geeft de ervaringswerker advies aan professionals over wat de benadering kan zijn voor hulp aan de pleger. Dat heeft vaak te maken met de achtergrond van de problemen van de pleger. Verder werken de ervaringswerkers mee in het multidisciplinaire team rondom een casus om het perspectief van de pleger naar voren te brengen.'

Rol professional

De ervaringswerkers zijn de basis voor het project "De pleger in ons". De cliënten die in het project binnenkomen kunnen ook al een hulpverlener naast zich hebben, dus het is belangrijk dat ervaringswerker en professional goed samenwerken. Lovell: 'Belangrijk is dat je de ervaringswerker op het juiste moment in het proces van betreft, het liefst zo vroeg mogelijk in de hulpverlening. Vervolgens is het belangrijk dat hulpverlener en ervaringswerker samen bespreken wat je met de ondersteuning wilt bereiken.'

Wandelen

En soms lukt het niet om het contact met de pleger in stand te houden, zegt Moraad. 'Ik heb veel gepraat en gewandeld. Maar ondanks dat er verbinding en vertrouwen was, betekende het niet altijd dat iemand verder wilde gaan. Het viel me bijvoorbeeld bij een van de mannen die ik begeleidde op dat het contact meer vanuit mij kwam, hij wilde niet verder in het proces. Ik

heb aan de cliënt voorgelegd dat dit wel zou betekenen dat we de ondersteuning zouden moeten verbreken. Ik heb het ook met de hulpverlener besproken. We hebben het contact uiteindelijk helaas gestopt.'

Meer informatie over het project voor professionals, cliënten en ervaringswerkers kun je vinden op: www.deplegerinons.nl

Bron: Zorg en Welzijn, door Carolien Stam